

ENFLASYONUN TEMEL FİNANSAL TABLOLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ VE ENFLASYON MUHASEBESİ

IMPACT OF INFLATION ON BASIC FINANCIAL STATEMENTS AND INFLATION ACCOUNTING

Servet SAY

Doç. Dr.

Selçuk Üniversitesi

Sosyal Bilimler MYO

 servetsay@selcuk.edu.tr

Öz

Enflasyon, işletmelerin mali tablolarında önemli bozulmalara neden olarak finansal analizlerin doğruluğunu ve güvenilirliğini zayıflatabilir. Geleneksel muhasebe sistemlerinde mali tablolar, nominal değerler üzerinden hazırlandığı için enflasyonun etkilerini yeterince yansıtamaz ve bu durum, işletmelerin gerçek finansal durumlarının yanıltıcı bir şekilde yorumlanmasına yol açabilir. Enflasyon muhasebesi, bu sorunu gidermek için finansal verileri enflasyona göre düzelterek mali tabloların daha doğru ve güvenilir olmasını sağlar. Bu nedenle, enflasyon muhasebesi uygulamaları, finansal bilgilerin gerçeğe uygun değerlerle raporlanmasını sağlayarak işletmelerin karar alma süreçlerini iyileştirmektedir. Bu çalışmada, enflasyonun temel finansal tablolardan bilanço ve gelir tablosu üzerindeki etkileri ele alınarak, mali verilerin nasıl yanıltıcı olabileceği incelenmiştir. Özellikle stoklar, maddi duran varlıklar ve borçlanma maliyetleri gibi kalemlerin enflasyon karşısında nasıl değer kaybettiği ve bu durumun işletme kârlılığına nasıl yansıdığı tartışılmıştır. Ayrıca enflasyon muhasebesinin uygulanmasının, finansal tabloların doğruluğunu artırarak yatırımcıların, kredi verenlerin ve diğer finansal karar alıcıların daha bilinçli değerlendirmeler yapmasını sağladığı vurgulanmıştır. Bu bağlamda yatırımcılar ve finansal karar alıcılara enflasyonun yarattığı sapmaları göz önünde bulundurarak finansal analizlerini gerçekleştirmeleri önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Enflasyon, Enflasyon Muhasebesi, Temel Finansal Tablolar.

ABSTRACT

Inflation can cause significant distortions in the financial statements of companies and weaken the accuracy and reliability of financial analyses. Since financial statements are prepared based on nominal values in traditional accounting systems, they cannot adequately reflect the effects of inflation, and this can lead to a misleading interpretation of the real financial situations of companies. Inflation accounting corrects financial data according to inflation to eliminate this problem, making financial statements more accurate and reliable. Therefore, inflation accounting practices improve the decision-making processes of companies by ensuring that financial information is reported with fair values. In this study, the effects of inflation on the balance sheet and income statement from basic financial statements are discussed, and how financial data can be misleading is examined. In particular, it is discussed how items such as stocks, tangible fixed assets and borrowing costs lose value against inflation and how this situation is reflected in business profitability. It is also emphasized that the application of inflation accounting increases the accuracy of financial statements and enables investors, creditors and other financial decision-makers to make more conscious evaluations. In this context, investors and financial decision makers are advised to carry out their financial analyses by taking into account the deviations created by inflation.

Keywords: Inflation, Inflation Accounting, Basic Financial Statements.

Makale Geliş Tarihi / Receiving Date 27.03.2025

Makale Kabul Tarihi / Acceptance Date 9.05.2025

Araştırma Makalesi/Research Paper

1. GİRİŞ

Enflasyon Latince bir terim olup literatürde birçok tanımı bulunmaktadır. En genel tanımıyla enflasyon, paranın değer kaybetmesi ve genel fiyat düzeyindeki sürekli artıştır. Başka bir tanımla enflasyon, mal ve hizmetlerin satın alma gücünün azalması, arz ve talep arasındaki dengenin bozulması ve fiyatların artmasıdır (Gökçen, 2004: 1). Enflasyon, şirketlerin parasal ve parasal olmayan varlıkları arasındaki dengeyi bozarken, aynı zamanda gelir ve gider kalemlerini de bozar. Bu nedenle, yüksek enflasyon dönemlerinde şirketler, geleneksel muhasebeden elde ettikleri finansal bilgileri enflasyon düzeyini dikkate alarak düzeltmek zorundadırlar. Şirketlerin finansal tablolarını bozan ve gerçek finansal durumlarını bozan enflasyonu ortadan kaldırmak, finansal tablolarda paydaşlara doğru bilgileri sağlam bir şekilde sunmak ve finansal tablolardan beklenen faydaları sağlamak ancak enflasyon muhasebesi uygulamalarıyla mümkündür. Anlaşılacağı üzere, şirketlerin genel fiyat düzeyindeki sürekli artışı dikkate alarak finansal tablolarını düzeltmelerine olanak tanıyan muhasebe sistemine enflasyon muhasebesi denir (Gökten vd., 2023: 719). Enflasyon, ekonomik faaliyetleri etkileyen temel faktörlerden biri olup, şirketlerin mali performansını ve finansal tablolarını doğrudan şekillendirir. Enflasyonun artması, nakit akışlarını, maliyet yapısını ve genel olarak şirketlerin karlılığını etkileyerek, finansal raporlamada yanlış anlaşılmalara ve yanıltıcı verilere yol açabilir. Bu durum hem yatırımcılar hem de diğer paydaşlar için yanıltıcı bir finansal durum analizi yapılmasına neden olabilir. Bu sorunun önüne geçebilmek amacıyla, enflasyon muhasebesi devreye girer. Enflasyon muhasebesi, şirketlerin finansal tablolarını enflasyonun etkilerini göz önünde bulundurarak düzenlemeyi amaçlayan bir muhasebe yöntemidir.

Finansal tablolar, işletmenin finansal durumu, performansı ve nakit akışları hakkında karar almada yararlı olan finansal bilgileri sağlamak için hazırlanır. Bu nedenle finansal tablolarda sunulan bilgilerin alakalı olması önemlidir. Ancak, yüksek enflasyonlu bir ekonomide, işletmelerin finansal tablolardaki kalemler için açıkladıkları tutarlar, cari fiyat seviyelerinde sunulmadıkları takdirde kullanıcıların ihtiyaçları açısından önemini yitirecektir (KGK, 2024: 1). Finansal tabloların doğru ve güvenilir olması, şirketlerin yatırımcılarla olan ilişkilerini sağlamlaştırmak, kredi değerlendirmeleri yapmak ve stratejik kararlar almak için kritik bir öneme sahiptir. Ancak, yüksek enflasyon dönemlerinde doğruyu tam olarak göstermeyen finansal tablolarının şirketlerin gerçek finansal durumunu yansıtmaması için enflasyona göre düzeltilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, enflasyon muhasebesi, şirketlerin finansal durumlarını daha doğru bir şekilde değerlendirebilmeleri için önemli bir araç haline gelir. Buradan hareketle çalışmada, enflasyonun finansal tablolar üzerindeki etkileri ele alınacaktır.

2. ENFLASYON MUHASEBESİ KAVRAMI

Enflasyon muhasebesi, şirketlerin finansal yönetim ve karar alma süreçlerinde önemli bir rol oynar. Enflasyon muhasebesi olmadan, finansal tablolar enflasyonun etkisini yansıtmayabilir ve şirketler yanıltıcı finansal bilgilere dayalı kararlar alabilir. Enflasyonun finansal tablolar üzerindeki etkisini hesaplayarak, enflasyon muhasebesi şirketlerin gerçek ekonomik koşullarını daha doğru bir şekilde yansıtmalarını sağlar ve bu da şirketlerin doğru finansal kararlar almalarına yardımcı olur. Enflasyon muhasebesi, işletmelerin satın alma güçlerini korumalarına ve enflasyonun neden olduğu değer kaybını hesaba katarak mal ve hizmet alımlarını daha etkili bir şekilde planlamalarına yardımcı olur ve yatırımcıların ve alacaklıların işletmenin finansal

yapısını daha iyi anlamalarına yardımcı olur ve böylece daha fazla yatırım çeker. Enflasyon muhasebesi, şirketlerin stratejik planlama, fiyatlandırma ve bütçeleme gibi kararları daha etkili bir şekilde almalarını sağlar. Şirketler enflasyonun etkisini dikkate alarak gelecekteki belirsizliklere daha iyi hazırlanabilirler. Enflasyonun finansal belirsizliğe neden olabileceği zamanlarda, doğru muhasebe uygulamaları işletmelerin sürdürülebilirliğini korumasına yardımcı olabilir (Çetin & Bozdoğan, 2023: 81).

Enflasyon muhasebesinin amacı, paranın satın alma gücünün değişmesinden başlayarak homojenliğini yitirmiş finansal tabloları aynı para birimi üzerinden ifade etmek, gelir ve giderleri cari para değerleri üzerinden ifade ederek gerçek işletme sonucunu bulmak ve işletmenin para değerlerini elinde tutması sonucu katlandığı elde tutma kazanç veya kayıplarını ortaya koymaktır (Öksüz, 2003: 76).

Türkiye'de yüksek enflasyon dönemlerinde, enflasyonun finansal tablolar üzerindeki olumsuz etkilerini gidermek amacıyla çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerin ilki, 30 Aralık 2003 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan 5024 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'dur. Bu kanun kapsamında, 2003 yılı bilançolarına enflasyon düzeltmesi uygulanmasına karar verilmiş, bu uygulama 2004 yılında da devam etmiştir. Ancak 2004 yılından sonra gerekli şartların oluşmaması nedeniyle uygulamaya ara verilmiş; 2005 yılından itibaren altın ticaretiyle uğraşan işletmeler hariç diğer işletmelere yönelik yeniden değerlendirme uygulamaları da 2018'e kadar durdurulmuştur (Ergün, 2025: 87). Enflasyonun yükseliş trendi göz önünde bulundurularak, 2018 ile 2021 yılları arasında tüm işletmelere yeniden değerlendirme olanağı tanınmış fakat bu işlemleri gerçekleştirecek işletmelere vergi ödeme yükümlülüğü getirilmiştir (Yavuzaslan Söylemez, 2023: 286). Bu süreçte belirtilen düzenlemeler, kısmi düzeltme metotları olarak uygulanmış, ancak 2004'ten sonraki 17 yıl boyunca genel enflasyon düzeltmesine gerek duyulacak koşullar sağlanmamıştır. 31 Aralık 2021 itibarıyla gerekli koşullar yeniden oluşmuş olsa da Ocak 2022'de Vergi Usul Kanunu'na (VUK) eklenen geçici 33. madde ile uygulama iki yıl daha ertelenmiştir (BDO, 2024: 5). Son olarak, 30 Aralık 2023 tarihli ve 32415 sayılı (2. Mükerrer) Resmî Gazete'de yayımlanan 555 sıra nolu VUK Genel Tebliği ile 2023 yılı bilançolarına ve takip eden dönemlere yönelik enflasyon düzeltmesinin yeniden uygulanmasına karar verilmiştir.

Bilanço, bir işletmenin varlık ve kaynak hesaplarının belirli bir zamandaki durumunu gösteren bir finansal tablodur. Bilanço, doğası gereği tarihi maliyetle hazırlanan statik bir tablodur ve işletmenin finansal bir fotoğrafıdır. Bilançodaki varlıklar ve kaynaklar ulusal para birimiyle ifade edilir, ancak bilanço kalemlerinin tümü enflasyon nedeniyle genel fiyat düzeyindeki artışlardan aynı ölçüde etkilenmez. Bunun nedeni, finansal durum tablosundaki aktif ve pasif kalemlerin farklı parasal ve parasal olmayan özelliklere sahip olması ve işletme kayıtlarına kaydedildikleri tarihlerdir (Özdoğan, 2002:52). Enflasyona göre düzeltilmemiş finansal tablolar, işletmelerin mali durumunu ve performansını göstermede yetersiz kalabilir, hatta anlamsız ve yanıltıcı bilgiler içerebilir. İşletmenin aktif yapısında yer alan parasal varlıklar, paranın değerindeki değişimler sonucu nominal değerini koruyan, ancak satın alma gücü fiyat hareketlerine göre ters yönde hareket eden varlıklardır (Akdoğan & Tenker, 1998: 680). Parasal varlıklar, sözleşmelere göre belirlenen veya genel fiyat düzeyindeki değişikliklerin etkisine bakılmaksızın paranın nominal değerine göre değişmeyen varlık ve yükümlülüklerdir ve parasal

bilanço kalemleridir. Bunlara örnek olarak eldeki ve bankadaki nakit, belgeli ve belgesiz alacaklar, borçlar ve senetler gösterilebilir (Gökçen & Ataman, 2022:206). Parasal olmayan varlıklar, maddi duran varlıklar ve stoklar gibi kalemlerdir. Enflasyonist bir ortamda, çok sayıda parasal olmayan varlığa sahip firmalar satın alma güçlerini koruyacaklardır çünkü bu varlıkların nominal değeri genel fiyat düzeyindeki artışla artacak ve buna göre özel fiyat değişiklikleri belirleyeceklerdir. Yabancı paralar, yabancı sipariş avansları ve yabancı alacaklar da enflasyona karşı değerlerini koruyabildikleri için bu kalemler arasında sayılabilir (Doğan, 2023: 195). Gelir tablosunu oluşturan kalemler de enflasyona göre değerleri artmış olsa bile değer kaybederler. Gelir kalemleri üç grupta toplanır. Bunlar işletmenin esas faaliyetinden elde edilen gelirler, diğer olağan gelirler ve olağanüstü gelirlerdir. Gelirin elde edildiği dönem ile gelir tablosunun düzenlendiği dönem arasında paranın satın alma gücündeki değişikliklerin etkisi, gelir tablosundaki bilgilerin gerçeği yansıtmasına neden olur (Karakaya, 2004: 591).

Enflasyon muhasebesinde gerekli işlemleri yapabilmek için kurumlarda aranan şartlar 555 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer almaktadır. Aynı tebliğde enflasyon düzeltilmesinde izlenecek adımlar sırasıyla şu şekilde yer almaktadır;

- a) Mali tabloda yer alan kıymetlerden hangilerinin parasal olmayan kıymet olduğu tespit edilecektir.
- b) Tespit edilmiş parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltilmesinde dikkate alınacak tutarları (düzeltilmeye esas tutarları) bulunacaktır.
- c) Tespit edilmiş parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltilmesinde, düzeltilmeye esas tarihleri ve düzeltme/taşıma katsayıları belirlenecektir.
- ç) Tespit edilmiş düzeltilmeye esas tutarlar ait oldukları düzeltme/taşıma katsayılarıyla çarpılarak, parasal olmayan kıymetlerin düzeltilmiş tutarları hesaplanacak ve düzeltilmiş değerler ile düzeltme öncesi değerler arasındaki enflasyon farkları kayıtlara alınacaktır.
- d) Parasal olmayan kıymetler düzeltilmiş değerleriyle, parasal kıymetler ise düzeltilmeye tabi tutulmaksızın mali tabloda gösterilecektir.

Tebliğe göre, enflasyon düzeltilmesi yapılması gereken mali tablonun sadece bilanço olduğu uygun görülmüştür. Ayrıca düzeltme işlemi yerine getirmek için kullanılması zorunlu düzeltme katsayısını hesap etmek için 2023 muhasebe dönemi sonuna ait bilançoda yer alan parasal olmayan değerler için dikkate alınacak düzeltmeye esas alınacak tarih aşağıdaki esaslara göre yapılacaktır:

- a) Alış fiyatı ile değerlemesi yapılan menkul değerler ve mali duran varlıklar için satın alma tarihi esas alınır.
- b) İlk madde ve malzeme, ticari mallar, yarı mamul ve mamul stokların maliyetine eklenen unsurlar, maddi duran varlıklar ve bu varlıkları meydana getiren unsurlar, maddi olmayan duran varlıklar ve bu varlıkları meydana getiren unsurlar, özel tükenmeye tabi varlıklar ve bu varlıkları meydana getiren unsurlar, yıllara yayılan inşaat ve onarım hak edişleri ile haklar ve şerefiyeler, özel fonlar ve kâr yedekleri için defterlere kayıt tarihi esas alınır.

c) Parasal olmayan alınan depozito ve teminatlar ile avanslar, nakit olarak ödenmiş sermaye, hisse senetleri ihraç primleri, hisse senedi iptal kârları için tahsil tarihi esas alınır.

ç) Parasal olmayan verilen depozito ve teminatlar ile avanslar için ödeme tarihi esas alınır.

d) Aynı sermaye olarak ortaya koyulan değerler için mülkiyetin intikal ettiği tarih esas alınır.

e) Kâr yedekleri, geçmiş yıl kârları ve dönem net kârının, parasal olmayan değer olarak değerlendirilecek fonların, öz sermaye kalemlerine ait fark hesaplarının sermayeye eklenmesi ile yükseltelen sermaye için tescil tarihi esas alınır.

f) Nakdi sermaye karşılığı alınan hisse senetleri için ödeme tarihi esas alınır.

g) Aynı sermaye karşılığı alınan hisse senetleri için sermaye olarak koyulan değerlerin mülkiyetinin intikal ettiği tarih esas alınır.

ğ) Temettü karşılığında alınan hisse senetleri için iştirak edilen şirket sermayesinin tescil tarihi esas alınır.

h) Parasal olmayan karşılıklar için bağlı buldukları ekonomik kıymet için tespit edilmiş tarih esas alınır.

Parasal olmayan kıymetlere ait değerler, bilanço tarihi itibarıyla bu kıymetlerin satın alma gücünü gösteren değerler olmadığından düzeltme katsayısı ile çarpılarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Parasal ve parasal olmayan kalemlerin listesi Tebliğ'de Ek-1 ve Ek-2 olarak yayımlanmıştır (555 Sıra No'lu VUK Genel Tebliği, 2023)

Düzeltilme yapılırken 2 adet yöntem kullanılacaktır. Bunlar;

- Düzeltme Katsayısını bulup düzeltmeye esas değer ile endeksleme
- İstenirse stoklarda toplulaştırılmış yöntemlerle stok tutarını endeksleme

$$\text{Düzeltilme Katsayısı} = \frac{\text{(Mali Tablonun Ait Olduğu Aya Ait Yİ-ÜFE)}}{\text{(Düzeltilmeye Esas Alınan Tarihi İçeren Aya İlişkin Yİ-ÜFE)}}$$

555 sıra no'lu VUK Genel Tebliğinin 17. Maddesine göre düzeltme katsayısı virgülden sonra beş hane olarak (altıncı hane yuvarlanarak) dikkate alınacaktır. Aynı maddede düzeltmeye esas tarihlere de yer verilmiştir.

Bilançoda yer alan iktisadi kıymetlerden bazılarının düzeltmede dikkate alınacak tarihleri, düzeltme yapılmış bir tarihten öncesine gidebilir. Bu tür kıymetler için yeniden düzeltmeye esas tarihe kadar inerek, uygun düzeltme katsayısını bulmaya gerek bulunmamaktadır; düzeltme yapılan en son bilançoda, bu iktisadi kıymete ait değerlerin uygun bir katsayı ile çarpılması düzeltme işlemi için yeterlidir. Bu kapsamda, bilançodaki parasal ve parasal olmayan tutarların, taşıma katsayısı kullanılarak ilgili dönemin sonundaki yeni değerlerinin hesaplanmasına "taşıma" denilir ve hesaplama işlemi "taşıma katsayısı" kullanılarak yapılır. Parasal kıymetler için taşıma katsayısı bir olarak dikkate alınır. 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesi

neticesinde oluşan geçmiş yıllar karları/zararları da taşıma katsayısı kullanılarak düzeltilecektir (555 Sıra No'lu VUK Genel Tebliği, 2023).

$$\text{Taşıma Katsayısı} = \frac{(\text{Mali Tablonun Ait Olduğu Aya Ait Yİ-ÜFE})}{(\text{Bir Önceki Dönemin Sonundaki Yİ-ÜFE})}$$

Toplulaştırılmış yöntemler kullanılarak düzeltilebilecek parasal olmayan kıymetler, stoklarla sınırlıdır. 213 sayılı Kanunun değerlendirme ölçütlerine göre stoklar, maliyet bedeli ile değerlendirilmekte olup, 2023 hesap dönemi sonu itibarıyla maliyet bedelleri üzerinden defterlere kayıt tarihlerine göre bulunan düzeltmeye esas tutar ile düzeltme katsayısının çarpılması suretiyle enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaklardır. Ancak, işletmeler, çeşit ve miktar itibarıyla önemli tutarlara ulaşan stoklarına ilişkin olarak, düzeltme işleminde gerçek yöntemi uygulayabilecekleri toplulaştırılmış yöntemlerden herhangi birini de tercih edebileceklerdir. Basit ortalama yöntemi ve stok devir hızı yöntemi olmak üzere iki tür toplulaştırılmış yöntem belirlenmiştir (555 Sıra No'lu VUK Genel Tebliği, 2023).

2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço üzerinde yapılacak düzeltme işleminde; bilançoda yer alan bazı parasal olmayan varlıkların içerisinde bulunan reel olmayan finansman maliyetlerinin (ROFM), ilgili varlığın maliyet veya alış bedelinden düşülmesi sonucu bulunacak tutar düzeltmeye esas alınır. Maliyet veya alış bedellerine intikal ettirilmiş ve düzeltmeye esas tutara ulaşılırken düşülecek reel olmayan finansman maliyeti ihtiva edebilecek parasal olmayan varlıklar stoklar, maddi duran varlıklar, mali duran varlıklar, özel tükenmeye tabi varlıklar olarak tanımlanmıştır. Düzeltme işleminde, ROFM, "Borç Tutarının Esas Alınması" ve "Toplam Finansman Maliyetinin Esas Alınması" yöntemlerinden biri seçilerek hesaplanabilir. Ancak toplam finansman maliyeti yöntemini seçen mükellefler seçtikleri bu yöntemden, seçimi yaptıkları hesap dönemi dâhil üçüncü hesap döneminin sonuna kadar dönemeyeceklerdir.

1- Borç Tutarının Esas Alınması

$$\text{ROFM} = \text{Borç Tutarı} \times \frac{\text{Borcun Kapatıldığı Aya Ait Yİ-ÜFE} - \text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}{\text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}$$

2- Toplam Finansman Maliyetinin Esas Alınması

$$\text{ROFM} = \text{Toplam Fin. Maliyeti} \times \frac{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı}}{\text{İlgili Hesap Dönemine Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı}}$$

2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço 213 sayılı Kanunun geçici 33.maddesi gereğince düzeltilecek, daha sonraki dönemlere (geçici vergi dönemleri ve hesap dönemlerine) ait bilançoların düzeltme işlemleri ise aynı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasında öngörülen şartların varlığına bağlı olarak düzeltilecektir.

3. LİTERATÜR ÖZETİ

Literatürde enflasyonun finansal tablolar üzerindeki etkisini inceleyen birçok çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalar yüksek enflasyona sahip bir ülke olan Türkiye için dikkat çekicidir.

Ancak Türkiye'de enflasyon muhasebesi alanında yapılan çalışmaların genellikle enflasyonun çok yüksek olduğu dönemlerde yapıldığı söylenebilir. Öne çıkan çalışmalardan bazıları şunlardır.

Hacıüstemoğlu (1992), enflasyonun muhasebe üzerindeki etkisini incelediği çalışmasında, enflasyon muhasebesinin uygulanmasıyla finansal tabloların gerçekçi bir şekilde sunulacağını ve firmaların finansman, yatırım, üretim, pazarlama, sermayenin korunması (kâr dağıtımı), vergilendirme, fiyatlandırma vb. konularda daha rasyonel kararlar alabileceklerini ileri sürmüştür.

Kırkulak ve Balsarı (1997) çalışmalarında enflasyon muhasebesi ve hisse senedi getirilerini İMKB bağlamında incelemişler ve enflasyona göre düzeltilmiş verilerin veya hisse senetlerinin enflasyon muhasebesi olmayan verilere göre daha yüksek tahmin gücüne sahip olduğunu bulmuşlardır. Yazarlar ayrıca enflasyona göre düzeltilmiş verilerle tarihsel maliyetleri yansıtan verilerin yatırım kararları açısından birbirini tamamladığını bulmuşlardır.

Yüce (1998) çalışmasında öncelikle enflasyon muhasebesinin tanımını yapmış daha sonra bir uygulama aracılığıyla, enflasyonun işletmeler üzerindeki olumsuz etkilerini giderecek şekilde bilgilerin ortaya çıkarılmasını sağlayarak, işletme yönetimini bilgilendirmek ve doğru karar almasına yardımcı olmak gerektiği vurgulanmıştır.

Ulusan (2002) çalışmasında, yüksek enflasyonun olumsuz etkilerinden korunmak amacıyla kullanılabilen yeniden değerlemenin işletme sermayesi üzerindeki koruyucu etkisini incelemiştir. Yazar, amortisman hesaplama yöntemlerinden olan normal amortisman ve azalan bakiyeler yöntemleri kullanılarak yeniden değerlendirme durumunda her halükârda amortismanın nasıl önlendiğini uygulamalı bir şekilde göstermiştir.

Bilici (2003), Türkiye'de enflasyonun finansal tablolar üzerindeki etkilerini ortadan kaldırmak için alınan önlemleri incelemiş ve uygulamada alınan başlıca önlemleri inceleyerek söz konusu önlemlerin enflasyonun finansal tablolar üzerindeki etkilerini ortadan kaldırmada yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Çankaya ve Dinç (2004), Türkiye'de 5024 sayılı Kanun ile zorunlu hale gelen enflasyon muhasebesinin yarattığı sorunları ele almış ve söz konusu kanunun vergisel odaklı olması nedeniyle asıl amacından saptığını, uygulamanın yeni olması nedeniyle de birçok soruna yol açmasının doğal olduğunu vurgulamıştır.

Özkan (2005), enflasyon muhasebesi uygulamalarının firmaların finansal yapıları üzerindeki etkilerini incelediği çalışmasında, öncelikle enflasyon muhasebesi uygulamalarının tüm dünyada uygulandığını belirtmiş ve Türkiye'de enflasyon düzeltilmesi öncesi ve sonrası firmaların finansal oranlarındaki değişimleri inceleyerek, enflasyon muhasebesinin şu anda kullanılan kısmi düzenlemelere kıyasla daha anlamlı sonuçlar verdiğini ileri sürmüştür.

Açık (2006), enflasyonun finansal tablolar üzerindeki etkilerini ortadan kaldırmada bir önlem olarak enflasyon muhasebesini ve bu konuda Türkiye'de yasal düzenlemeleri incelediği çalışmasında, çalışmanın yapıldığı dönemde düşen enflasyon oranları nedeniyle 31.12.2003 tarihinde 5024 sayılı Kanunla yürürlüğe giren enflasyon muhasebesi uygulamasının yeniden düzenlenmesinin gerekliliğini vurgulamıştır.

Arsoy ve Gücenme (2009), Türkiye'de enflasyon muhasebesinin gelişimini ele aldıkları çalışmalarında, Türkiye'de 2004 yılı öncesinde enflasyonun etkilerinden korunmak amacıyla vergisel düzenlemelerin kullanıldığını, sonraki yıllarda ise enflasyon muhasebesinin kabul gördüğünü belirterek, Türkiye'nin uluslararası standartlara uygun enflasyon muhasebesine geçerek finansal tabloların daha güvenilir ve gerçekçi sunumuna doğru ilerlediğini ileri sürmüşlerdir.

Keleş (2015) çalışmasında enflasyonun finansal tablolar üzerindeki etkilerini ortadan kaldırmak için kullanılan yöntemleri ele almıştır. TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Standardı çerçevesinde, düzeltme işlemi sonucunda finansal tablolarda ortaya çıkan farklılıklar ve enflasyonun şirketlerin finansal tabloları üzerindeki etkileri finansal analiz kullanılarak ortaya konmuştur.

Kantar vd. (2021), enflasyonun finansal oranlar üzerindeki etkisini araştırdıkları çalışmada, BIST imalat sektörünün bir alt sektörü olan 'tekstil, hazır giyim ve deri sektörüne ait 2013-2018 mali tablo verilerini kullanmışlar ve enflasyonun likidite, öz sermaye ve karlılık oranları üzerinde olumsuz etkisi olduğunu bulmuşlardır.

Arzova ve Şahin (2022), yüksek enflasyonlu ekonomilerde enflasyon muhasebesinin finansal tablolar üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalarında, TMS 29 ve BOBİ FRS'deki enflasyon muhasebesi hükümlerini incelemişler ve hem mevcut yasal hükümler hem de şirketlerin uzmanlıkları açısından şirketlerin enflasyon muhasebesine geçişinde eksiklikler olduğu sonucuna varmışlardır.

Varol (2022), enflasyon muhasebesi konusunu Türkiye'de vergi düzenlemeleri ve muhasebe standartları açısından incelemiş ve Türkiye'de enflasyon muhasebesine ilişkin mevzuatın yetersiz olduğunu tespit etmiş ve yüksek enflasyonlu ekonomiler için çözümler önermiştir. Çalışmada, enflasyon muhasebesi mevzuatının gözden geçirilerek muhasebe standartlarına uygunluğunun sağlanması gerektiği ve TÜİK tarafından açıklanan enflasyon oranlarının piyasa gerçekleriyle örtüşmediği vurgulanmıştır.

Yenisu (2022), enflasyon muhasebesini genel olarak muhasebe bilgilerinin kalitesini iyileştirmek ve finansal tabloların güvenilirliğini sağlamak için bir yöntem olarak ele almış ve uygulamasına dair bir örnek geliştirmiştir. Çalışmada, enflasyon muhasebesinin muhasebe profesyonelleri tarafından daha iyi anlaşılması gerektiği ve enflasyon muhasebesinin normal iş akışı içinde sürekli olarak uygulanmasının faydalı olacağı sonucuna varmıştır.

Doğan (2023), finansal raporlama standartları ve diğer yasal düzenlemeler çerçevesinde enflasyonu düşürücü uygulamaları teorik bir çerçevede değerlendirmeyi ve bu düzenlemelerin benzerlik ve farklılıklarını tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmış olup, sonuç olarak enflasyonla ilgili düzenlemelerin genellikle benzer hükümler içerdiği görülmüştür. Ayrıca 5024 sayılı Kanun'daki enflasyon muhasebesi hükümlerinin daha çok şirketlerin doğru vergi hesaplamalarına odaklandığı, diğer düzenlemeler ve muhasebe standartlarının genel olarak daha sağlıklı finansal raporlamayı amaçlayan maddeler içerdiği vurgulanmıştır.

Akçay (2024) tarafından yapılan çalışmanın amacı enflasyon ve enflasyon muhasebesi hakkında teorik bilgi vermek ve uzun bir aradan sonra uygulamaya konulan enflasyon muhasebesinin nasıl yapıldığını ve şirketleri nasıl etkilediğini ortaya koymaktır. Bu amaçla enflasyon düzeltmelerinde katsayıların nasıl hesaplandığını, düzeltmelerin hangi finansal tablolara ve hangi hesap kalemlerine nasıl yansıdığını ve bunun sonucunda muhasebe kayıtlarının nasıl düzenlendiğini gösteren bir uygulama geliştirilmiştir.

Akpınar vd. (2024), oran analizi tekniğini kullanarak enflasyon düzeltmesi yapılmış ve yapılmamış finansal tabloları karşılaştırmayı amaçlamıştır. Çalışmada, enflasyon düzeltmesi yapılmadan düzenlenen finansal tablolardan elde edilen finansal oranlar, enflasyon düzeltmesi sonrası elde edilen finansal tablolardan elde edilen oranlarla karşılaştırılmıştır. Çalışma sonucunda, şirketin finansal tablolarının enflasyon düzeltmesinden sonra önemli ölçüde iyileştiği, ancak finansal oranlar açısından yeterli olmadığı bulunmuştur.

Keskin (2024) tarafından bir diğer çalışmada Vergi Usul Kanunu çerçevesinde geçmişten günümüze enflasyon muhasebesi uygulamaları hakkında bilgi vermek ve uygulayıcılar ile

öğrenciler için yararlı olabilecek temel uygulama örnekleri sunmak amaçlanmıştır. Çalışmaya enflasyon ve enflasyon muhasebesi kavramları açıklanarak başlanmış, ardından literatürden örnekler verilmiştir. Bunu, işleyişi temel düzeyde açıklayan uygulamalar izlemiştir.

Yıldız (2025) çalışmasında öncelikle 2023 yılı bilançosunda enflasyon düzeltmesine tabi tutulan kalemleri belirlemiş, düzeltmelerini yapmış ve muhasebe kayıtlarına geçirmiştir. Daha sonra 2024 yılı enflasyon düzeltmeleri yapılarak muhasebe ve bilanço düzeltilmiş değerleriyle sunulmuştur. Yapılan düzeltmelerde bilançolarda yer alan parasal olmayan kalemlerin ilk kayıt tarihlerinin önceki yıllarda olması nedeniyle 2023 yılında enflasyon düzeltmesi artışlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. 2023 yılı enflasyon düzeltmesinde kâr olsa bile vergi hesabında dikkate alınmamış, kurumlar vergisi hesabında 2024 yılı kâr tutarı dikkate alınmıştır.

4.ENFLASYONUN TEMEL MALİ TABLOLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Enflasyon döneminin şirketler üzerinde birçok etkisi bulunmaktadır. Sermaye üzerindeki etkisi: Enflasyon, firmaların sermayelerinin değerini zamanla zayıflatır. Bu nedenle, firmanın sermaye artırımını ihtiyacı daha fazla olur. Yabancı kaynaklardan sermaye temini ihtiyacı artar ve bu durumda bilanço oranları bozulur ve bilanço dengeleri bozulur. Enflasyon dönemi sonucu hesaplanan kâr, gerçek kârdan çok daha yüksek hesaplandığından, hayali kârların ortaya çıkmasına neden olur. Hayali kâr, enflasyonist bir ortamda, önceki yıllarda yapılan harcamaların, enflasyon ve hesaplama tarihi nedeniyle, yapıldığı zamanki satın alma gücüne sahip olmaması ve giderlerin hesaplara gerçek anlamda yansıtılmaması ve gerçek kârın olduğundan daha yüksek görünmesi durumudur. Enflasyon dönemlerinde şirketler gerçek kâr üzerinden değil, hayali kâr üzerinden vergilendirilir. Ancak, hayali kârlara dayalı vergilendirme sermayeyi aşındırır. Hayali kâr rakamlarına dayalı kâr dağıtımı, gerçek kârdan daha fazla kârın dağıtılması anlamına gelir. Bu, kâr dağıtımı için öz sermayenin kullanılması anlamına gelir. Bu, sermayenin aşınması anlamına gelir. Enflasyon dönemlerinde gerçek anlamda piyasa değerinin çok altında olan mal stoğu bilançoda düşük kalacağından, bilanço stok kalemlerinin gerçek değerini göstermeyecektir (Koroğlu & Uçma, 2005).

Enflasyon öncelikle bilançodaki cari varlıkları etkileyerek nakit, alacak, alacak senetleri vb. varlıkların satın alma gücünü azaltır. Varlıktaki hisse senetlerinin maliyet bedeli piyasa değeri, fiyat düzeyindeki genel artışa paralel olarak yükselirken, finansman olanakları zorlaşır. Cari varlık menkul kıymetlerindeki artışın yanı sıra yarıltıcı enflasyonist artışın da olabileceği unutulmamalıdır. Enflasyonist bir ortamda maddi ve maddi olmayan varlıkların amortisman yoluyla üretime katkısı düşük kalır ve üretilen malların maliyeti olduğundan düşük tahmin edilir. Birikmiş amortisman, maddi ve maddi olmayan varlıkların yenilenmesini engelleyecek düzeyde kalır. (Gökçen, 2023: 8). Enflasyon dönemlerinde, ilgili gelir grupları için mal ve hizmet fiyatları da artacaktır. Öte yandan, artışların satışlardaki artışlardan mı yoksa fiyatlardaki artışlardan mı kaynaklandığının belirlenmesi gerekir. Aksi takdirde, firmanın satışlarında gerçek bir artış olmasa bile, firmanın performansının gelirdeki artış nedeniyle arttığı sonucuna varılabilir. Enflasyonun etkisi gider kalemlerine de yansiyacaktır. Satılan mal ve hizmetlerin maliyeti tarihsel maliyet bazında, yani üretildikleri fiyatlar üzerinden belirlendiğinden, satılan mal ve hizmetlerin maliyeti düşük görünecek ve dolayısıyla kâr olduğundan daha yüksek görünecektir (Dinç & Akkaya, 2023: 8-9). Faaliyet giderleri, üretimle ilgili olmayan ancak tüm işletmenin faaliyetlerini sürdürebilmesi için katlandığı giderlerdir. Faaliyet giderlerinin paranın satın alma gücüne göre ayarlanması yine de uygun olacaktır. Ayrıca, olağan ve olağan dışı gider ve zararların enflasyona göre ayarlanması gerekmektedir (Keskin, 2024: 900).

5.ÖRNEK UYGULAMA

Örnek 1. ABC İşletmesi 2023 yılı dönem sonu bilançosuna göre stoklara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

İlk madde ve malzeme: 9.000.000 TL

Mamuller: 5.000.000 TL

Ticari Mallar: 7.000.000 TL

Verilen Avanslar: 500.000 TL

Bu işletmede stokların düzeltilmesine ilişkin toplulaştırma yöntemi kullanılmasına karar verilmiştir. Basit ortalama yöntemi, mali tablolardaki enflasyon etkisini gidermek amacıyla kullanılan toplulaştırılmış yöntemlerden biridir. Bu yöntemde, düzeltme katsayısını belirlemek için mali tabloların ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile bir önceki geçici vergi döneminin sonundaki fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) toplanır ve elde edilen toplam ikiye bölünerek ortalama bir katsayı hesaplanır. Düzeltme işlemi, bilançoda yer alan stok değerleri gibi parasal olmayan varlıklar üzerinden gerçekleştirilir. İlk Madde ve Malzeme maliyetlerine 2023 yılı içerisinde yansıyan 250.000 TL, Ticari Mallara 150.000 TL ve yapılmakta olan yatırımlara yansıyan finansman maliyeti ise 500.000 TL olarak hesaplanmıştır.

Tablo 1. Stoklara İlişkin Enflasyon Düzeltmesi Verileri

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilmeye Esas Tarih	31.12.2023 Yİ-ÜFE	Kayıt Tarihi Yİ-ÜFE
İlk Madde ve Malzeme	9.000.000	Defter kayıt tarihi (Eylül 2023)	2915,02	2749,98
Mamuller	5.000.000	Defter kayıt tarihi (Eylül 2023)	2915,02	2749,98
Ticari Mallar	7.000.000	Defter kayıt tarihi (Eylül 2023)	2915,02	2749,98
Verilen Avanslar	500.000	Defter kayıt tarihi (Eylül 2023)	2915,02	2749,98

$$\text{Basit Ortalama Düzeltme Katsayısı} = [2915,02 / (2915,02 + 2749,98) / 2] = 1,02913$$

Tablo 2. Stoklara İlişkin Enflasyon Düzeltmesi Sonuçları

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	ROFM	Düzeltilmeye Esas Tutar	Düzeltme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı
İlk Madde ve Malzeme	9.000.000	250.000	8.750.000	1,02913	9.004.887	254.887
Mamuller	5.000.000	----	5.000.000	1,02913	5.145.650	145.650
Ticari Mallar	7.000.000	150.000	6.850.000	1,02913	7.049.540	199.540

Tablo 2'den hareketle ROFM hesaplaması için düşülen tutarlar düzeltilmiş tutara eklenerek dönem sonu bilanço değerlerine ulaşılır. Bu durumda ilgili hesap bakiyeleri aşağıdaki gibi olacaktır.

$$\text{İlk Madde ve Malzeme: } 9.004.887 + 250.000 = 9.250.000$$

$$\text{Ticari Mallar: } 7.049.540 + 150.000 = 7.199.540$$

6.SONUÇ

Enflasyon muhasebesi, işlevsel para birimi yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olan bir işletmenin finansal tablolarındaki kalemlerin değerini yaklaşık olarak belirlemek için bir endeks kullanma sürecidir. Bu nedenle, enflasyon muhasebesi finansal tablo kalemlerinin kesin değerini belirlemekten ziyade geçerli olabilecek bir değeri belirlemek için kullanılmaktadır. Enflasyon nedeniyle işletmeler sürekli değişen fiyatlar ve satın alma gücündeki düşüş nedeniyle zor zamanlar yaşarlar. Bu nedenle enflasyonun olumsuz etkilerini en aza indirmek önemlidir. Finansal tablolar enflasyon dönemlerinde gerçeği yansıtamadığı için düzeltilmeli ve gerçeği yansıtacak hale getirilmelidir. Enflasyon, işletmelerin finansal performansını ve mali tablolarını önemli ölçüde etkileyen bir makroekonomik değişkendir. Enflasyonist dönemlerde, bilançodaki varlık ve borçların gerçeğe uygun değerini yansıtma sorunu ortaya çıkarken, gelir tablosundaki gelir ve gider kalemleri de nominal ve reel değer farkları nedeniyle yanıltıcı olabilir.

Enflasyon, dönen varlıkların ve duran varlıkların satın alma gücünü azaltarak finansal oranların bozulmasına yol açabilir. Özellikle stoklar ve maddi duran varlıklar, tarihi maliyet ile kaydedildiğinde, işletmelerin gerçek finansal durumunu yansıtmaktan uzaklaşabilir. Ayrıca, borçların nominal değeri sabit kalırken, enflasyon nedeniyle gerçekte finansal yükü azalabilir. Enflasyon, satış gelirlerinin ve maliyet unsurlarının gerçeğe uygun değerini saptamayı zorlaştırabilir. Özellikle, yüksek enflasyon dönemlerinde faaliyet kârlılığı ve brüt kâr marjı gibi göstergeler, fiyat artışlarının etkisiyle yanıltıcı olabilir. Enflasyonist ortamda işletmelerin operasyonel nakit akışları artabilir gibi görünse de reel anlamda satın alma gücünü koruyamayabilir. Özellikle borçlanma maliyetlerinin artması ve finansman giderlerinin yükselmesi, işletmelerin nakit yönetimini daha da karmaşık hale getirebilir. Bu doğrultuda, işletmelerin enflasyon muhasebesi yöntemlerini uygulamaları, mali tabloların daha doğru ve güvenilir bilgiler sunmasını sağlayacaktır. Ayrıca, yatırımcılar ve finansal karar alıcılar, enflasyonun yarattığı sapmaları göz önünde bulundurarak finansal analizlerini gerçekleştirmelidir. Enflasyonun etkilerini minimize etmek için etkin risk yönetimi stratejilerinin ve fiyatlama politikalarının geliştirilmesi de işletmeler açısından kritik bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır.

Enflasyon muhasebesi, özellikle yüksek enflasyon dönemlerinde işletmelerin finansal tablolarını gerçeğe daha uygun hale getiren bir araçtır. Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) çerçevesinde belirli koşullar sağlandığında uygulanması önerilmektedir. Bu sayede işletmeler, finansal durumlarını daha şeffaf bir şekilde raporlayarak sürdürülebilirliklerini artırabilirler. Sonuç olarak, enflasyonun temel mali tablolar üzerindeki etkilerini doğru analiz etmek, işletmelerin sürdürülebilir büyüme ve finansal sağlamlık açısından daha bilinçli kararlar almasını sağlayacaktır.

FON DESTEĞİ

Bu çalışma herhangi bir resmi, ticari ya da kâr amacı gütmeyen organizasyondan fon desteği almamıştır.

ETİK BEYAN

Yazarlar bu makalede araştırma ve yayın etiğine bağlı kaldığını, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na ve fikir ve sanat eserleri için geçerli telif hakları düzenlemelerine uyulduğunu ve herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını belirtmiştir.

KAYNAKLAR

- Açık, S. (2006). Enflasyonun Finansal Tablolar Üzerindeki Etkilerini Giderici Bir Tedbir Olarak Enflasyon Muhasebesi ve Türkiye'deki Yasal Düzenlemeler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(2), 345-360.
- Akçay, S. (2024). Türkiye'de Yeniden Yüksek Enflasyonla Birlikte Enflasyon Muhasebesi ve Bir Uygulama. *Malatya Turgut Özal Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 5(1), 104-123.
- Akdoğan, N. & Tenker, N. (1998). *Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Akpınar, Y., Ciğer, A., Kayağdı, N. G., & Kaya, A. (2024). Enflasyon Muhasebesi Uygulamasının İşletmelerin Finansal Yapıları Üzerine Etkileri: Oran Analizi ile İnceleme. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*, 16(31), 360-376.
- Arsoy, A. P. & Gücenme, Ü. (2009). The Development of Inflation Accounting in Turkey. *Critical Perspectives on Accounting*, 20, 568-590.
- Arzova, S. B. & Şahin, B. Ş. (2022). Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Süreçleri ve Enflasyon Muhasebesinin Finansal Tablolara Etkisi. *Mali Çözüm*, 32(170), 13-31.
- Bilici, N. (2003). Enflasyonun Mali Tablolar Üzerindeki Etkilerini Azaltmak İçin Türkiye'de Uygulanan Önlemler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(1-2), 65-85.
- Çankaya, F. & Dinç, E. (2004). 5024 Sayılı Kanun'la Getirilen Enflasyon Muhasebesi Uygulaması ve Doğurduğu Sorunlar. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(3-4), 369-384.
- Çetin, Ö.O. & Bozdoğan, T. (2023). Enflasyon Muhasebesine Geri Dönüş: Enflasyon Muhasebesi Konulu Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Dumlupınar Üniversitesi İİBF Dergisi*, 12,78-89.
- Denet Sirküleri (2024). Vergi Usul Kanunu kapsamında enflasyon düzeltmesi, Sirküler No:2024/29, BDO Yayıncılık. Erişim adresi: <https://www.bdo.com.tr/getattachment/c696d542-3650-4803-9275-b2528c3bf1d6/SIRK2024-029.pdf?lang=tr-TR&ext=.pdf>, Erişim Tarihi: 29.02.2024.
- Dinç, Y. & Akkaya, Y. (2023). *Enflasyon Muhasebesi VUK- TMS Uygulamaları ve Karşılaştırması*. Bursa: Ekin Kitabevi.
- Doğan, Ö. (2023). Enflasyon Muhasebesi ile İlgili Yasal Düzenlemelerin Finansal Raporlama Çerçeveleri Kapsamında Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi. *Malatya Turgut Özal Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 190-209.
- Ergün, İ. (2025). Vergi Usul Kanunu ve TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Standardı Kapsamında Enflasyon Muhasebesinin Özkaynaklar Üzerindeki Etkisi: BIST İmalat Sektöründe Bir Araştırma. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*,18(1), 83-107.
- Gökçen, G. (2004). *Enflasyon Muhasebesi*. İstanbul: Yayılım Yayıncılık.

- Gökçen G. & Ertürk E. (2023). Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Kapsamında Özellik Arz Eden Konular. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(2), 504-515.
- Gökçen, G. & Ataman, B. (2022). Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile Vergi Usul Kanunu Kapsamında Enflasyon Muhasebesi ve Uygulaması. *Muhasebe Standart ve Uygulamalarını Etkileyen Değişiklikler Gelişmeler ve Güncel Konular*, 203-229, (edt. Akdoğan,N., Doğan, U., Alp, S.), Ankara: Gazi Kitabevi.
- Gökten, S., Oktan Gökten, P., & Mollaoğulları, B.F. (2023). Stoklar ve Enflasyon Muhasebesi Uygulaması: BIST30 İmalat İşletmeleri Üzerine Bir Değerlendirme. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 15 (1), 718-731.
- Hacırüstemoğlu, R. (1992). *Enflasyonun Muhasebeye Etkisi*. Marmara İletişim Dergisi, 1, 85-87.
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu (2024). 2024 takvim yılına ait yüksek enflasyonlu ekonomilerde finansal raporlama hakkında uygulama rehberi. Erişim adresi: <https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/Diger/Y%C3%9CKSEK%20ENFLASYONLU%20EKONOMILERDE%20FINANSAL%20RAPORLAMA%20HAKKINDA%20UYGULAMA%20REHBERI.pdf>, Erişim tarihi:26.02.2024.
- Kantar, M. A., Abar, H. & Öndeş, T. (2021). Enflasyonun İşletmelerin Finansal Oranlarına Etkisi: BİST İmalat Sektöründe Bir Uygulama. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 90, 1-18.
- Karakaya M, (2004). *Maliyet Muhasebesi (Enflasyon Muhasebesi Uygulamalı-Yeni Gelişmelerle Bütünleştirilmiş)*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Keskin, A. (2024). Vergi Usul Kanunu Kapsamında Türkiye’de Temel Enflasyon Muhasebesi Uygulamaları Üzerine Bir Çalışma. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 26(47), 897-918
- Kirkulak, B. & Balsarı, Ç. K. (1197). Enflasyon Muhasebesi ve Hisse Senedi Getirileri: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Üzerine Bir Uygulama. *İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Dergisi*, 11(42), 19-36.
- Köroğlu, Ç., & Uçma, T. (2005). Enflasyonun mali tablolar üzerine etkisi ve enflasyon düzeltmesinin işletmelere uygulanması. *Mevzuat Dergisi*, 90, 1-14.
- Öksüz, F. (2003). Enflasyon Muhasebesi. *Mali Çözüm Dergisi*, 63, 144-154.
- Özdoğan, O. (2002). *Enflasyonun Temel Mali Tablolar Üzerindeki Etkileri, Bu Etkileri Önleyici Yöntemler ve Bir Otel İşletmesinde Uygulama*. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Özkan, T. (2005). Enflasyon Muhasebesi Uygulamasının Firmaların Finansal Yapıları Üzerine Etkileri. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 15, 49-72.
- Ulusan, H. (2002). Yeniden Değerleme Uygulamasının Sermayeyi Koruyucu Etkisi. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 3(2), 111-128.
- Varol, N. (2022). Inflation Accounting in Terms of Tax Legislation and Accounting Standards in Turkey. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 93, 19-30.
- Yavuzaslan Söylemez, S. (2023). Yeniden Değerleme Uygulamalarında Son Yasal Düzenlemeler ve Önceki Revizyonların Etkileri. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 16 (Prof. Dr. Mehmet Özbirecikli Özel Sayısı), 279-302.
- Yenisu, E. (2022). Enflasyonun Finansal Tablolara Etkisi ve Enflasyon Muhasebesi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(27), 717-741.

Yıldız, E. (2025). Enflasyon Düzeltme İşlemleri ve Muhasebeleştirilmesi: 2023-2024 Yılı Örnek Uygulama. İçinde M. Kurtlar (Editör), Muhasebe, Denetim ve Finansal Tablolar: Teori ve Uygulama, (ss.1-40). Özgür Yayınları.

Yüce, M. (1998). Enflasyon Muhasebesi. *Sayıştay Dergisi*, (31), 102-113.

555 Sayılı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (2023). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/12/20231230M2-13.pdf>, Erişim tarihi:29.02.2024.